GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 18.

W Poniedziałek Dnia 7. Marca 1796.

CYRKULARZ

Do wszystkich Obywateli Woiewodztwa Krakowskiego w Powiatach J. C. K. M. woyskiem obsadzonych.

Nro. 1mo.

Do wiadomości powszechney podaie się, iż dwa z mosiądzu wybite Talary Pruskie obydwa z napisem Fridericus Borussorum Rex pod rokiem 1779 i 1784, dostrzeżono.

Nro 2do.

Ponieważ skurowe na nowo więcey daiącemu w arendę wypuszczone bydź ma, a tym końcem Licytacyi termin na 15 Marca roku teraźnieyszego wyznaczony iest; przeto każdemu do wiadomosci podaie się ażeby każdy ochotę do za arędowania tegoż skurowego maiący, na zmiankowany dzień o godzinie 9 z rana do tuteyszey J. C. K. M. Brygady kommissariatowey kancellaryi udał się.

Nro. 3tio.

Ponieważ niektóre drukowane affisze dostrzeżone, przez które żydowscy liweranci przysługę swoię Państwom przy liwerunku offiaruią, i na zaletę tuteyszego J. C. K. M. kommissaryatu odwoływać ważą się; zatym wszystkim Dobr possessorom nnieyszym czyni się wiadomo, iż temuż J. C. K. M kommissaryatowi o takowych liweruntach nic niewiadomo, a przeto na rewersa takowego prywatnego liweranta tuteyszy kommissaryat żadnego względu mieć nie będzie, ale koniecznie magażynowego urzędu swiadectwa okazane bydź maią.

Nro. 4to.

Zbyteczne a częstokroć samowolne wymaganie opłaty groblowego i mostowego, a iednak z niemałym uszczerbkiem tak podrożnym, iako i komercyi aż nadto złe drogi, wymagaią koniecznie rostrząsnienia takowych przywileiów i podług nich uregulowanie tegoż, wszystkim Dominiom i Magistratom, przeto mocą nadeszłego od wysokiego J. C. K. M. Jeneralne kraiowego kommissoryatu sub Nro. 8181 Dekretu nnieyszym oznacza się; wszelkie takowe w rękach maiace przywileia w czasie czteroniedzielnym tuteyszemu J. C. K. M. Brygady kommissaryatowi za rewersem in originali tym pewniey złożyć, ile że poupłynionym terminie iuż przyięte bydź nie maia.

S

Para koni ieden Wałłach gniady bez znaku wieleby lat miał, iedna podobna klacz wtychże latach na obydwie oczy ślepa, obydwa małe chłopskie konie, w Państwie Wielmożnego Matnickiego w Sandomierskim Dystr ckie, żydowi bez paſsu przytrzymanemu, a na zaiutrz uchodzącemu odebrane zostały. Właściciel tych koni ma się do J. C. K. M. kommiſsoryatu w Opatowie, w Sandomirskim Woiewodztwie zgłosić.

Z J. C. K. M. Brygady Kommiſsaryatu W Krakowie dnia 20 Lutego 1796 Roku.

Moſsler
J. C. K. M. Brygady Kommiſsarz.

Z Londynu dnia 16. *Lutego.*

W niedzielę chciała znowu szalona kobieta w Buckinghamhouse do pokoiu Krolowey się przedrzeć. Dziewczyna iey się zapytała dokąd dąży. Do Krolowey Gwelf moiey matki odpowiedziała; zabrała mi niektóre papiery, ieżeli mi ich nieodda, to ia znayde sposob, że ią przymuszę. Obiecała Królowey głowę ściąć i nogami zdeptać. Nagadawszy ieszcze wiele straszliwych odgrażań, została na koniec aresztowana i wczoray zaraz indagowana. Powiedziała, iż się nazywa Karolina Anna Georgina Gwelf, iż Królowa iest iey matką, a przeszły Xżę Yorku oycem, że się rodziła w Rzymie, potym została przedaną do Hiszpanii, i przed 3 miesiącami do Anglii przybyła, iże umie 10 ięzykow i stosownie do swego urodzenia iest wychowaną. Po takowym zeznaniu została iako szalona do więzienia zaprowadzona.

Zachodnio Indyyska flotta wyszła iuż we 400 statkow z Cork, a admirał Gardner z St. Helens na morze. Ze zgromadzonych woysk w Cork umarło od 6 miesięcy 2200 ludzi.

Pięć liniowych okrętów o 74 armatach wyydzie w tych dniach na połnocne morze z Porsmut. — Z Irlandyi zakazany wywoz zboża, mąki i ziemniaków. — Królewicz Ernest przybył tu z Hanoweru.

P. Grey zapytał się w piątek w niższey izbie parlamentu P. Pitta, czyli rząd ma urzędowne doniesienie o zawartym podług dzisieyszey ranney Francuzkiey gazety l'Eclair pod d. 10 lutego, armistycyum i przedugodnych punktach pokoiu, miedzy Ceſsarzem i Francuzką rzeczapospolita w Bazylei? P. Pitt odpowiedział, iż ta gazeta podsunięta prawda sekretnie rządowi, ale że ma wielką watpliwość oniey. — Po upłynieniu kilku dni, pokazało się atoli, iż ta cała rzecz była zmyśloną; ale ze tak była zręcznie wymyslona i dokonaną, iż w historyi oszukaństw bankierskich, będzie miała pierwsze mieysce. W piątek rozesłano niby przez umyślnego przysłana z Ramsgate, tę zmyslona Franc: gazetę pod d. 10 lutego, do wszystkich tuteyszych kantorów gazet, z dodatkiem, iż posłaniec napotkawszy z Boulogne do Hamburga idący okręt, dostał ią od kapitana okretu. Zdawało się zaraz niektórym niepodobna doprawdy, żeby zaś w 40 godzin, mogła gazeta i z punktami pokoiu stanąć z Paryża w Londynie; ale gdy sobie przypomniano iż w nagłych zdarzeniach trafiały się takie przypadki, była ta nowina z wielkim ukontentowaniem przyiątą, i po całym mieście obeszła, aż za powrotem umyślnego wysłańca do Ramsgate, dowiedziano się iż tamteyszy kantor gazety nic o niey niewie. Z tym wszystkim zamiar oszukaństwa iuż był dopełniony. Jeden żyd zakupił dniem przedtym około 2 millionów f. szt. na banku papierów; kiedy na drugi dzień po rozgłoszeniu tey nowiny przeszło o 2 procenta papiery poszły w gorę, przedał ich znowu, i tym sposobem około 40,000 f. szt. zarobił. Pokazało się nawet potym, iż z przyczyny wielu błędów, przeciwko Francuzkiey pisowni ta gazeta musiała bydź w Anglii zrobiona. Sekretna kommissya bankowa umyśliła śledzić autorów; naywiększe porozumienie pada na tych, którzy wielkie summy pozakupywali; ma-

ią ich imiona ponotowane i kilku ich iuż zaaresztowano, a wielu uciekło. Oprocz tego wyznaczono 100 f. szt. nadgrody ktoby drukarza i autorów tych przedugodnych punktów odkrył.

Wczoray uczynił P. Grey swoię propozycyą względem pokoiu: to iest, aby J. K. M. upraszać, żeby oświadczył dyrektoryatowi rzeczypospolitey Francuzkiey, w iak nayuroczystszy i otwartszy sposób gotowość swoię do pokoiu. "Nadaremnie, mowi, podchlebiał sobie lud na mocy poselstwa Królewskiego, bliskim pokojem. Od dwoch miesięcy nieiesteśmy ani okrok bliżey pokoiu. Nadaremnie zapytywałem się ministrów, dla czego naród pogrąża w woynie. Ta woyna iest bez żadnego celu rozpoczęta, a nawet i ten cel, o którym ieszcze z początku namieniali, iuż ich ominął. Udało nam się prawda zrobić na naszą stronę mocną konfederacyą z Królow i Xiążąt; ale iuż ieden po drugim od niey ucieka; naypierwey Prussy, potym Hiszpania, bo każdy zwiazkowy miał w tey krucyacie swoy własny cel i osobny interes, i Austryi niepotrafiemy sobie tylko nową pożyczką zabezpieczyć. Niemożna więcey ministrom ślepo zawierzać, bo niedotrzymuią słowa. Przynagleni koniecznością, żeby publicznego ucha woyna nieobrażić, odmienili przeszłego roku swoię mowę, zaczęli mowić o zgodzie i pokoiu; zrobili czego z początku żadną miarą niechcieli, uznali rząd Francuzki za zdatny do negocyacyi, i ia rozumiałem iż szczerze przystąpią do pokoiu; ale nie, w ustach iest tylko u nich pokoy, ale w sercu woyna, i wszystko nam ieszcze zapowiada nową kampanią. Teraz iest naylepszy czas do robienia pokoiu, naywiększa zawada iuż została uprzątnioną, kiedyśmy się oświadczyli iż z ugruntowaną na prawach człowieka rzeczapospolitą chcemy wniść w negocyacye. Zły stan skarbu Francuzkiego, niemoże też iuż więcey zagrunt do prowadzenia woyny bydź przywodzony; bo chociaż ministrowie od kilku lat zawsze upadek rzeczypospolitey przepowiadali, i od czasu do czasu karmili się nadzieią iż Francya zostanie w przepaści nieszczęść pogrążoną, doświadczenie przekonało nas iednak inaczey. Jeżeli będę zapytany iak pokóy robić? (bo pytanie z kim iuż niema mieysca,) odpowiem, iż Anglia musi bydź pierwszą do propozycyi pokoiu. To niebędzie żadnym upokorzeniem, ani niesławą dla Anglii. Nieoświadczyłże Król nieraz z tronu swego, iż podał propozycye do pokoiu, ale że niemoże przyiąć podanych sobie nawzaiem, od nieprzyiaciela warunków, a zatym woyna musi bydź daley popieraną? Jeżeli który lud iest szcześliwy w woynie, iest przy tym i wspaniały do offiarowania osłabioney stronie pokoiu. Jeżeli obydwa sobie są równi, to iest iednakim zaszczytem dla nich offiarować go sobie nawzaiem; chyba ieżeli ieden z nich szczególniey iuż nieszczęśliwym iest, to na ów czas dopiero konieczność będzie dziełem upokorzenia. My zaś mamy naypierwey uznać rzeczpospolitą, a przy tym zaraz podać nasze propozycye do pokoiu. Jestże to upokorzeniem? przedtym tak myśleli ministrowie, ale teraz uznaią swe głupstwo. Religią, ludzkość i związek społeczny, dla których woynę rozpoczęli, odłożyli teraz na bok, staraią się tylko bronić ludziom, których iako nieprzyiaciół Boga i ludzi okrzyknęli, i radziby z niemi pokóy zrobili, ale wszelako ieszcze żadnego kroku do niego nieuczynili. Od ostatniego poselstwa Królewskiego, okazał sam Bóg w burzach i wichrach przeciwko naszey flocie, konieczność pokoiu, i zakończenie nieprzyiacielskich kroków. Jakikolwiek los spotka moią propozycyą, wiem przynaymniey, iż wypełniam moią powinność, którą tak iak każdy parlamentowy członek winienem Bogu i potomności. „

P. Pitt: "Ile iestem skłonny do popierania tey propozycyi, tak znowu iestem bardzo przeciwny, żebyśmy przez nasze położenie i przeciwny los woyny do tego hańbiącego i rozpaczaiacego upokorzenia przyprowadzeni byli, rzucać się pod nogi naszych nieprzyiaciół i zrzec się wszystkiego o cosmy walczyli. Jeżeli nasze po-

łożenie iest takie, iż ulegaiac okolicznościom musiemy doprawdy uczynić offiarę z wszelkiego uczucia honoru, polityki i wszelkich pożytków, i pokóy pod iakiemi kolwiek warunkami proponować, to iesteśmy zapewne w tey konieczności, iż nam zwycięzca będzie prawa dyktował. Lecz spodziewam się żeśmy ieszcze do tego nieprzyszli. W smutney nawet zmianie szczęścia woiennego, okazaliśmy tu,) strona ministeryalna na przeciwko oppozycyyney) iż złe nie iest tak wielkie, żebyśmy się w odważnym popieraniu woyny, niemieli naypomyślnieyszych skutków spodziewać. Im więcey się cała Europa, a nawet i sam nieprzyiaciel o tey prawdzie przeświadczył, tym pewniey możemy teraz o pokoiu mowić; ale ieżeli w tym sposobie otwieram moią myśl, nakazuię sobie i wszystkim ministrom J. K. Mci, zupełne milczenie względem pytania, iaki nasz zamiar, i iakich śrzodków my do tego użyli? Użycie śrzodków, iakich teraźnieysze położenie rzeczy koniecznie wymaga, niemoże byz bezpieczne tylko w rękach wykonawczey władzy. A ieżeli ministrowie nie są dosyć zdatni do prowadzenia takowego dzieła, to może parlament upraszać Krola aby ich oddalił; ale ieżeli izba chce iść przeciwko konstytucyi, i obiąć całą tę robotę w ręce swoie, to odbierze narodowi nawet i podobienstwo do pomyślney negocyacyi. W tak delikatnym pytaniu, boię się zapuszczać w dalsze tłomaczenie, żebym nieprzeszedł granic mey powinności; każdy rodzay podobnego roztrząsania powinien bydź z wielką ostrożnością, a osobliwie w teraźnieyszym czasie czyniony. Osobne traktaty niektórych potencyy sprzymierzonych, uratowały ieszcze Francya od upadku: ulżyły iey ciężaru, pod którymby pewnie była musiała upaść, i ożywiły przez to oddzielenie się iuż umieraiacą iey nadzieię i wyczerpane źrzodła. dyrektoryat w nic bardziey teraz niebiie, dla utrzymania swych wyniosłych zamiarów dyktowania praw całey Europie, iak podług swego zwyczaiu rozdzielania zjednoczonych mocarstw, i poróżnienie ich pomiędzy sobą, bo wie iż złączeni mogą się tylko iego sile oprzyć: wszystko więc na tym zawisło, aby tę konfederacyą nierozerwaną utrzymać, i nakłonić przez nią nieprzyiaciela do sprawiedliwych warunków pokoiu. Niemożemy się chwalebnego pokoiu spodziewać, ieżeli niebędziemy statecznie przy naszym natężeniu obstawać. Zrzodła nieprzyiaciela iuż są wyczerpane, i ia otwarcie powiadam, iż na żaden inny pokóy niemogę zezwolić, tylko na taki, któryby się zgadzał z honorem charakteru Angielsk: narodu i bezpieczeństwem kraiu. Już nawet po poselstwie Królewskim uczynione były prawdziwie kroki, do wybadania szczerey woli nieprzyiaciela, i do otworzenia z obydwoch stron drogi do wzaiemnych propozycyy. Lecz przy otwarciu negocyacyi, musiemy się trzymać co do littery zawartych z naszemi alliantami traktatów, działać razem z niemi w naywiększey harmonii, a idac tym sposobem, niemoże nam być żadna forma rzadu, żaden rodzay negocyacyi, żadna etykieta, ani delikatność na przeszkodzie do zrobienia naypierwszych propozycyy. Podobne kroki iuż są uczynione, i ieżeli nieprzyiaciel szczerze pokoiu życzy, muszą nas do prędkich negocyacyy doprowadzić. Z tym wszystkim proszę tu nierozumieć, żebym obiecywał prędki i pewny pokóy; ia tylko mówię, iż ieżeli się negocyacye nierozpoczną prędko, że nie nasza wina, tylko nieprzyiaciela. Ale oprócz tego nieprzyiaciel musi bydz umiarkowańszym i sprawiedliwszym w swoich warunkach. Mam w ręku moich pismo, które zamyka w sobie propozycye pokoiu, to iest: Jeżeli się Anglia zrzecze swoich pożytków, ieżeli odstąpi swoich alliantów, złamie dane słowo, i odda od walecznych woysk poczynione zdobycze, na ów czas zaszczyci Francya lud Angielski braterstwem? Spodziewam się iż mi nikt niezarzuci więcey, iż nieżądam szczerze pokoiu, kiedy na takowe warunki niechcę przystać. W związku z naszemi alliantami, otrzymamy zapewne pokóy pod sprawiedliwemi i słusznemi warunkami; nic nie iest zdatnieyszem do uchybienia tego celu, iak hańbiąca boiazń, lub hańbiąca prędkość. „

(*Reszta w Dadatku*)

DODATEK DO Nru. 18.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Poniedziałek Dnia 7. Marca 1796.

Reszta z Londynu d. 16 Lutego.

P. Fox przypomniał w tryumfuiącey wyniosłości rządowi, iż mu daleko w pomyślnieyszym czasie proponował otwarcie negocyacyą, to iest na początku 1794 roku, kiedy ieszcze Francuzi niebyli zdobyli Hollandyi; bo na ów czas byliby mogli bydź w swoich dawnych granicach zamknieci; ale teraz Hollandya iest ich prowincyą, Niderlandy na departamenta podzielone, St. Domingo i S. Łucya w ich ręku i Ren sobie zagranicę naznaczyli &. "Lecz któż ma i teraz, mówi daley, uczynić pierwszy krok do negocyacyi? Francya odwołała formalnie swóy dekret mieszania się do obcych rządów; czemusz my niemieliśmy poyść za tym przykładem, i wyznać publicznie, iż się niechcemy mieszać w rząd Francuzki? Czemusz w przeszłych miesiącach gdzie Bóg i natura wyznaczyły czas do zawieszenia broni, i kiedy parlamentu nie było i ministrowie mieli czas, nieuczyniono coś podobnego? Podług wyrazow ministra, zdaie się iż Prussy i Hiszpania nieuczyniły pokoiu, tylko z litości dla uratowania Francyi od upadku. Obawiam się, żeby rozgrzane umysły i zazdrość rządów obydwóch kraiów, niepołożyły więcey zawady, iak same nawet warunki pokoiu. Żeby tylko nasi ministrowie, chcieli trochę z tonów spuścić, toby niemały wpływ miało na nieprzyiaciela. Jakkolwiek są dzikie i zuchwałe, zagranicą wydrukowane pretensye dyrektoryatu Francuzkiego względem pokoiu, potrzeba iednak żebyśmy i my z naszey strony podali nasze warunki. Chociaż to iest prerogatywa korony zawierać pokóy, to parlament ma iednak prawo radzić J.K.M. Zdaie się iż rozum i sprawiedliwość niewiele znaczą w woynie; lecz one są przecie naypierwszemi sprzymierzeńcami. Uznaymy więc iako nayprędzey w formalney deklaracyi rzeczpospolitą Francuzką; bo każde spoźnienie, będzie dla samych nas i dla naszego skarbu, co raz to niebezpiecznieyszym. Przywróćmy pokóy światu, bo mu się iuż sprzykrzyły mordy i niepotrzebna woyna!... Propozycya P. Grey została 189 przeciwko 50 kresek odrzuconą.

Z Wiednia d. 27 Lutego.

J. C. Mość umyślił swemu czci godnemu Stryiowi Jezefowi II, na wieczną pamiątkę wystawić na Józefplacu, w statule iego osobę na koniu reprezentuiącą, upominek swego uszanowania. Wykonanie tego dzieła iest zlecone sławnemu tuteyszey akademii profeſsorowi J. Panu Zauner, podług podanego od niego, i od J. C. M. przyiętego, a powszechnie od wszystkich znaiących się pochwalonego modelu. Robota tey statui, iest iuż w akademickim warsztacie rozpoczęta, i we wtorek d. 23 t. m. JJ. CC. Mci byli oboie oglądać początek roboty.

Z Konstantynopola d. 9. Stycznia.

Będący tu Francuzki poseł obywatel Verninac, doniosł wielkiemu Sułtanowi i Dywanowi, o odniesionym zwycięztwie na d. 23 Listopada we Włoszech przez armią Francuzką. Oprócz tego po wydawał z swey kancelaryi wszystkim bawiącym

tu zagranicznym posłom opisy tego zwycięztwa. Od tego momentu zaczęły się częste i sekretne konferencye pomiędzy ministrami Ottomańskiemi, ministrem Verninac, i posłem Szwedzkim; te konferencye maią bydź bardzo wielkiey wagi. To tylko wiemy iż iest iakiś sekretny układ między Portą Ottomańska i Rzecząpospolitą Francuzką, ponieważ minister Turecki wyieżdża za kilka dni w bardzo ważnych interessach do Paryża. Jeden z naypierwszych członków dywanu iest do tego przeznaczonym; pełnomocnictwo iego ma bydź bardzo obszerne.

P. d'Asp, pełnomocny minister Szwedzki doniósł Porcie, iako też i zagranicznym ministrom, iż ożenienie monarchy iego, z xiężniczka Ludwiką Karoliną de Meklemburg-Schwerin, iuz iest ogłoszone w Sztokolmie i że Gustaw Adolf wyszedł z małoletności. Prezentował im potym swego następcę w Konstantynopolu P. de Muradgea d'Ossoun. P. Asp wyieżdża w tym samem charakterze, iaki tu sprawował do Londynu. Rozwinięcie charakteru pełnomocnego ministra Szwedzkiego przy naywyższey Porcie P. Muradgea, iest tu uważane iako zdarzenie, które dla państwa Ottomańskiego pomyślne przyniesie skutki. Wiadomo bowiem, iż nowy ambassador był zawsze przywiązanym do interessów dworu naszego, w których częstokroć okazywał rzadkie swoie talenta. Jemu potrzeba przypisać traktat subsydyyny z Szwecyą, który w krotce ma bydź ogłoszony; iego także staraniu winnismy dobre porozumienie, między naywyższą Portą i Francyą, ktore nawet podczas rewolucyi nie było przerwane. I podług wszelkiego podobieństwa, iemu ieszcze będziemy winni allians, na który się między Turcyą, Francyą, Szwecya i Dania zanosi.

Rzecz bardzo dziwna, iż Porta nie przestaie czynić przygotowania do woyny, chociaż niewidać, coby ia w tym czasie do podobnych kroków pobudzało. Niemożna także powiedzieć, iż te przygotowania są wymierzone przeciwko Persom; negocyacye z Sophi, czyli rządcą Perskim, tak iuż daleko zaszły, iż można powiedzieć, że zachodzące z nim poróżnienie będzie po przyiacielsku ułatwione. Spodziewany tu iest przeto minister z Ispahanu, dla ukończenia zupełnie traktatu. — W pośrzod tych woiennych dyspozycyy, dwór nasz zdaie się nadewszystko dokładać staranności, aby woyska iego, były postawione na stopień Europeyski; wszystkie mieysca publiczne są u nas ciągle napełnione żołnierzami, których officyerowie cudzoziemscy, a mianowicie Francuzcy, Angielscy i Szweccy ćwiczą rozmaitych woyskowych ewolucyy. Ale iakiezkolwiek bądź będą czynione usiłowania, i łożone summy na dopięcie tego zamiaru, nasi nayroztropnieysi ludzie utrzymuią, iż rząd niedopnie tego. Wstręt naturalny Turków, do tego wszystkiego co tylko iest zagranicznym, i ich skłonność do niekarności, będą zawsze na zawadzie, których będzie trudno uprzątnąć. — Kirlanghis kapitana baszy zabrawszy na Archipelagu Maltańskiego korsarza, prowadził go tu, lecz ten niechcąc zostać w ręku swego zwycięzcy, wolał zapalić proch na statku swoim i poyść sam i ludzie iego na powietrze.

Z Paryża d. 12 Lutego.

Na mieyscu Aubert Dubayeta, został Obywatel Petiet członek rady starszych ministrem woiennym. Za rządów królewskich, był woiennym kommissarzem w Rennes, a podczas rewolucyi kommissarzem pełnomocnym przy armii brzegów Brestu; przypisuią mu wielką znaiomość woyskowości. Aubert Dubayet, iest iuż na mieyscie Werninaka posłem do Konstantynopola mianowanym.

Statek Brestski opanował Angielską barkę, w którey się 41 emigrantów znaydowało; między niemi był i ów sławny kawaler Tintignac, który dla Xiążąt Francuzkich był w Anglii negocyował. Wszyscy zostali odesłani do trybunału Quimper.

Obywatel Baco przeszły prezydent Nantu, a teraźnieyszy członek rady pięciuset, poiechał z obywatelem Bunel, iako agenci dyrektoryatu do wschodnich kolonii. Bardzo sobie wiele po nich obiecuiemy, ponieważ dobrze znaią położenie

mieyscowe naszych kolonii; ostatni bardzo długo bawił na wyspie Francuzkiey. Obywatel Lamarre iedzie zniemi iako sekretarz.

Fabryka afsygnatow już iest zupełnie zakończona. To iest tak dobre, mowią tuteysze pisma iak iedna wygrana.

Donoszą z Nantes, iż jenerał Travaux pobił znowu kilka razy Charetta, i już tak daleko od swoich stronników opuszczonym został, iż tylko przebrany w 10 ludzi się tuła. Do Nantes przyprowadzono dawniey zabrane Charettowi dwie armaty i 33 wozow amunicyi i skor, które royaliści byli zakopali, ale ich chłopi odkryli. Odezwę którą Stoflet do mieszkańców wieyskich wydał, nie przyniosła mu żadnego skutku. Po odebraney klesce, musiał się z swemi stronnikami do lasów cafnąć, które zostały woyskiem jenerała Hoche otoczone. W zamku Maulevrier, gdzie Stoflet, ktory sobie teraz daie tytuł nowego rzadcy, nie iaki czas przebywał, zabrali nasi żołnierze 300 fuzyy. Gdyby tylko nasze woyska miały więcey iazdy, to by już woyna Wandy była ukończoną.

Dyrektóryat rozkazał, nim nastąpi potrzebne urządzenie giełdy, żeby sobie wexlowi agenci pomiędzy sobą obrali syndyka i 4 adjunktów, którzyby porządnie zaświadczali cenę wexlów. Syndyka będzie powinnością donosić o tym codziennie skarbowi narodowemu i ministrówi skarbowemu.

Reprezentant Thibault konstytucyyny biskup St. Flour, powrocił już z swey mifsyi do Hollandyi.

Tuteysze pisma zapewniaią, iż jenerał Pichegru złoży w samey rzeczy kommendę i na mieysce jenerała Latour poiedzie do Sztokolmu na posła; przesły minister woienny Beurnonville, poiedzie także do którego niemieckiego dworu na posła.

Inspektor afsygnatów stempla wpadłszy w podeyrzenie, o wykradzione niedawno 1. mill. 100,000 liw afsygnatów został aresztowanym.— Zywność idzie tu znowu bardzo w gorę.

Po między tuteyszych prawdziwych ubogich, do których i klafsa dawnych podstarościch należy, rozdaie rząd codziennie kosztem swoim 150,000 funtów chleba i 10,000 mięsa; reszta obywateli muszą się sami o żywność starać. Cena chleba, który codziennie 400 piekarzów pieką i mięsa, które 150 rzezników przedaią, iest co 10 dni od policyi na gotowe pieniądze i afsygnaty stanowiona.

Potwierdza się iż Cormartin będzie na nowo sądzony, i to w trybunale departamentu Manche. Jest obwiniony iż pod czas swego aresztu w Caen, utrzymywał niebezpieczną zmowę w tym mieście i zagranicą.

Publiczne pisma donoszą z Havre, iż położenie rzeczy iest bardzo smutne w Cayenne. 14,000 murzynów niechcą w cale robić, tylko wszystko pustoszą. Roziątrzono ich przeciwko białym, a Collot d'Herbois członek przeszłego wydziału ocalenia publicznego, który tam, iak wiadomo iest wyprowadzonym, nabiera u nich co raz to więcey wpływu.

Aktorowie Ellevion i Gavaudan, którzy ztąd musieli do woyska nad Ren poiechać, przeiezdaiąc przez Nancy dali na tamteyszym teatrze iedne reprezentacyą, która im 125,000 liw. uczyniła i te darowali ubogim.

W Fontenay wachali się administratorowie deklarować miasta wstanie oblężenia, zostali natychmiast złożonemi i będą do Paryża odesłani.

Na sefsvi 8 rady pięciuset, rzekł Ramel· "Dopiero 19 t. m podług zaszłey ustawy miały bydź spalone z przymuszoney pożyczki weszłe do skarbu afsygnaty. Z tym wszystkim tak był narodowy skarb zapchany afsygnatami, iż ich wczoray już za 247 millionow spalono. Zleciliście o procz tego kommifsyi skarbowey, mowi daley, aby wam przyniosła plan, iak by poprawić losu przeszłych podstarościów królewskich dobr. Zadam więc aby się ra-

da zamieniła w sekretny wydział, dla przeczytania takowego planu, którego iuż zasady są przyięte, i naradzenia się daley.

Na sesfsyi 10 doniosł dyrektóryat radzie pięciuset, iż miasto Nantes wydało na republikańskie illuminacye, za 1. million. 545,000 liw. oliwy; prosi więc rady, aby ta summa na ulżynie temu patryotycznemu miastu była z skarbu narodowego po wrocona. Odesłano do kommisfsyi. — Pastoret żądał, żeby sławnemu filozofowi Montesquieu, honor Panteonu był dekretowanym. Kommisfsyi kazano sobie przynieść otym zdanie.

W tych dniach, gdy znowu mowa była w radzie pięciuset o młodzieży wyłamuiącey się od rekwizycyi, rzekł Lakanal: „Jeżeli chcecie oswobodzić ludzkość od utrapienia woyny, pokażcie nieprzyiacielowi przy otwarciu kampanii straszny widok wszechmocy narodowey; oddaycie rządowi pod dyspozycyą wszystkie żywioły do zwycięztwa. Chcą wyiatku dla uczniów sztuk; ale nie byłaż ta młodzież wprzód obywatelami, nim została sztukmistrzami? Niechayieno idą, niechay zobaczą Ren, niech się pną po wierzchołkach Alpow; na widok wielkich działań natury i wpośrzod pioronów woyny, rozwinie się ich gieniusz. Każdy kto służyć może, a nie idzie, wart iest kary.„

Z Genui d. 8. Lutego.

Słychać iż tu przybyło dwoch deputowanych z wyspy Sardynii, i po odprawieniu sekretney konferencyi z posłem Francuzkim obywatelem Villars, poiechali do Paryża. — W nocy na 4 t. m. dało się w Florencyi uczuć trzęsienie ziemi, ale przecię nie uczyniło żadney szkody. — Słychać iż się Austryacy gotuią, na obsadzenie ważnego przesmyku w Genueńskim Bocchetta, gdzie 100 ludzi wystarczaią na oparcie się całemu korpusowi.

Z Frankfortu d. 18. Lutego.

W Manheimie aresztowano 11 osób i papiery ich popieczętowano, ponieważ ich maia wporozumieniu, iż utrzymuią korrespondencya z Francuzami. Znayduie się między niemi 2 radcow, 2 patronow &c. — Cesfsarscy pozakładali teraz przed swemi liniami od Mundenheim, aż do Friesenheim 12 bateryy, każda o 6 armatach. — Woyska Oranii, które dotąd w Osnabryckim stały, znayduią się teraz w liczbie 6 do 7000 ludzi w Nasfsau-Dillenburskim, spodziewany tam iak słychać i Xżę Oranii z Londynu.

DONIESIENIE.